

11 Hoe nu verder?

INTRO

ik ben zo onafhankelijk
 ik ben ontzettend handig
 ik dop mijn eigen boontjes
 ik ben vreselijk zelfstandig
 ik kan een plug slaan in de muur
 ik repareer de klok
 en ik herstel een stopcontact
 en krijg niet eens een schok
 ik weet wat obligaties zijn
 en timmeren kan ik ook
 ik ben niet bang voor inbrekers
 ik neem gewoon een pook
 ik ga alleen op reis
 ik ga alleen naar het theater
 ik ben een evenwichtig mens
 dat zegt mijn psychiater
 ik ben niet bang voor slagen en voor dreunen
 maar soms zou ik zo graag op iemand leunen

o was ik maar een kleine zwakke vrouw
 die steun zoekt bij een grote sterke man
 o was ik maar een kleine zwakke vrouw
 zo een hulpeloos klein wezentje
 dat helemaal niks kan
 ik wou zo graag eens huilen
 met mijn hoofd tegen zijn jas
 ik wou dat ik afhankelijk
 en heel erg zielig was

ik had nooit iemand nodig
 en daarom denk ik nou
 o was ik maar een kleine zwakke vrouw

Tekst: Annie M.G. Schmidt, uit: Heerlijk duurt het langst (1953)

De acties van de vrouwen in de jaren zestig hebben veel veranderd.

De vraag van deze paragraaf is:
Zijn de traditionele rolpatronen verdwenen?

WB §11 INTRO BLZ. 156

bron 51 Een revolutionaire uitvinding:
de wasmachine.

bron 52 Vanaf midden jaren zestig —
was de anticonceptiepil in
Nederland goed verkrijgbaar.
In 1971 kwam de pil in het
ziekenfondspakket. Deze
'pillenwekker' hielp vrouwen
herinneren dat ze de pil
moesten nemen.

De pil

Door de pil werd het mogelijk om seksualiteit los te maken van het huwelijk. Tussen 1963 en 1972 groeide het aantal pilgebruikers van vijfhonderd naar een half miljoen. Door de pil konden jongeren het huwelijk en ouderschap voor zich uit schuiven. De gemiddelde huwelijksleeftijd begon snel richting 27, 28 en 29 jaar te klimmen.

Uit: J. van der Lans en H. Vrijze, Lage landen hoge sprongen (1998).

De jeugdperiode waarin jonge vrouwen en mannen dezelfde dagelijkse bezigheden hebben, is verlengd. Dit leidde sinds de jaren zeventig tot een stijging van de leeftijd waarop vrouwen voor het eerst moeder worden.

Vrouwen krijgen nu hun eerste kind zo'n vijf jaar later dan ten tijde van het laagtepunt. Ook het aandeel vrouwen dat kinderloos blijft, is gestegen. Kinderloosheid komt vaker voor onder hoogopgeleide vrouwen. Het kindertal van vrouwen die wel kinderen krijgen, is stabiel.

Uit: Sociale atlas van de vrouw, deel 4 (1997).

bron 54 Kinderen krijgen.

bron 53 De belangrijkste eis van Dolle Mina: de vrouw beslist.

LEERTEKST

Na de Tweede Wereldoorlog was er een duidelijke rolverdeling tussen mannen en vrouwen. De man verdiende het geld en de vrouw zorgde voor het huishouden en voor de kinderen. Dit **rollenpatroon** veranderde vanaf de tweede helft van de jaren zestig.

De tweede feministische golf zorgde ervoor dat vrouwen en mannen anders gingen denken over hun taken in huis. Veel stellen kozen voor een eerlijke taakverdeling. Man en vrouw deelden de taken in het huishouden en de zorg voor de kinderen.

In de Nederlandse samenleving werd het steeds normaler dat vrouwen zelf keuzes maakten. Pil en abortus zorgden

ervoor dat een vrouw zelf kon kiezen of ze kinderen wilde, en hoe veel. Grote gezinnen kwamen steeds minder voor. Het was ook niet meer vanzelfsprekend dat werkende vrouwen altijd in verzorgende beroepen terechtkwamen.

Het huishouden werd minder zwaar met de komst van allerlei huishoudelijke apparaten. Door de uitvinding van bijvoorbeeld wasmachines, koelkasten en stofzuigers kostte het huishouden minder tijd. Omdat de welvaart groeide, kon bijna iedereen die apparaten aanschaffen.

Tegenwoordig bestaan gezinnen niet meer vanzelfsprekend uit man, vrouw en kinderen. Andere

bron 55 Hoe hebben samenwonende en getrouwde mannen en vrouwen de taken verdeeld?

	Man	Vrouw	Beiden evenveel
Huishouden			
koken	17%	81%	8%
wassen en strijken	4%	90%	7%
schoonmaken	6%	72%	24%
boodschappen	21%	57%	39%
Zorg voor kinderen			
aankleden en baden	5%	85%	13%
voeden	6%	85%	14%
spelen en voorlezen	10%	53%	45%

Uit: J.L. Verschuor en T. van Veen, *Wordt ons leven mooier en gemakkelijker?* In: *Opzij*, december 1997.

samenlevingsvormen zijn gebruikelijker geworden (eenoudergezinnen, homostellen, eenpersoonshuishoudens). De **tweeverdiener** is een normaal verschijnsel geworden. Man en vrouw werken alle twee buitenshuis en delen de zorg voor het huishouden en de kinderen. De overheid helpt om werken en zorg te combineren. Er zijn crèches, kinderopvang en wetten die zorgverlof regelen. Werken in deeltijd wordt langzaam normaler. Veel werkgevers houden rekening met de wensen van vrouwelijke werknemers. Daardoor kunnen vrouwen bijvoorbeeld korter werken, zodat ze de kinderen van school kunnen halen.

WB §11 TOEPASSING BLZ. 156